

Filip Saxén:

Alla män i nyckelposition i det normbrytande jämställdhetsarbetet

NTE ALLA MÄN.

– Inte. Alla. Män.

Reaktionen är bekant för de flesta som diskuterat jämställdhet i någon form. Då orättvisor som drabbar kvinnor lyfts fram, då strukturer som stöder det manliga synliggörs och då män kritiserats finns det alltid män som känner sig tvungna att påpeka att det inte handlar om "alla män" och att män som kollektiv grupp inte ska skuldbeläggas.

ORD SOM JÄMSTÄLLDHET och feminism är ett rött skynke för många (inte alla) män. I idrottens värld är allt uppbyggt av och kring männen och männens idrottande. Det talas om fotboll och damfotboll, om lejonen och damlejonen, om VM och dam-VM och om representationslag och damlag. Tävlingar är formade för männen medan kvinnorna får nöja sig med en anpassad version av den manliga tävlingen. Reglerna är utformade för att passa männen och också material, spelplan och redskap är framtagna för att passa och gynna den manliga kroppen och den manliga prestationen.

Idrottande kvinnor är en avvikelse från normen och har i alla tider behandlats som mindre värda inom idrotten.

IDROTTEHAR I ALLA TIDER styrs av män som prioriterat och lyft fram andra män och gett männen fördelar genom att begränsa, förminska och till och med förbjuda kvinnors idrottande. Och eftersom det är männen som fortfarande är i ledande positioner, det är män som styr och det är männen som har makten inom idrotten och samhället är det också männen som bär det största ansvaret för att rätta till de missförhållanden männen skapat.

EFTERSOM MÄN I ALLA TIDER haft makten har män också invaggats i vanföreställningen att de är bättre och överordnade kvinnan. Det har i sin tur lett till att män främst litat på och tror på andra män. Då en kvinna uttalar sig blir hon ofta avbruten, hennes ord tas inte på allvar och hennes inlägg i diskussioner förminskas och förlöjligas. Då det oftast är kvinnor som talar om jämställdhet, om hur stora fördelar männen har och hur förtryckta kvinnorna är i samhället ställer sig män skeptiskt, negativt och till och med ag-

gressivt till dessa väldigt sanna observationer.

EN ANNAN ORSAK att män ofta förhåller sig negativt till jämställdhet är att jämställdhet i praktiken betyder att deras privilegier försvinner och deras situation i den bemärkelsen försämras. Dessutom har män ofta väldigt svårt att sätta sig in i kvinnors situationer eftersom vi män ser världen utifrån den egna privilegierade positionen. Män lever i en värld skapad av män för män, män läser böcker skrivna av män för män och män är vana vid att ha makten och rätten att göra vad de vill.

Män lyssnar bättre på andra män än på kvinnor. Därför måste vi män – alla män – komma in i matchen och börja inse att vi bär ett stort ansvar för att rätta till de missförhållanden vi män skapat, förstärkt och upprätthållit.

DET ÄR VIKTIGT ATT MINNAS att det inte bara är kvinnor som har nytta av jämställdhet. Också män mår bättre av en värld som är jämställd. Män kontrollerar och begränsar inte bara kvinnor. På samma sätt kontrollerar och begränsar män också sig själva genom att upprätthålla och förstärka de snäva könsrollerna. Män förväntas vara starka, inte visa svaghet, inte stå för mjuka värderingar och inte förknippas med det som anses vara feminint. Det här leder till att män förtrycker sina känslor, sin personlighet och sitt välmående. Att vara ledaren, att gråta eller att vara känslig ses som en svaghet medan att bita ihop, utstå smärta och klara sig själv ofta förknippas med

manlighet. Aggressioner är ofta de enda godkända negativa känslorna för en man. Då en man bryter mot de här normerna beskrivs han ofta som "kärringaktig" och som "svag". Kritiken kan vara svidande och den fungerar som ett sätt att förstärka de existerande strukturerna och att kontrollera och begränsa mannen.

Samma kritik möts män av då vi talar för jämställdhet och kallar oss själva för feminister. Jag har blivit kallad manshatare och mycket värre saker för att jag jobbar för jämställdhet då män känt sig hotade och kränkta av tanken att kvinnor ska ha samma rättigheter som män. Det finns fortfarande rätt många som anser att jämställdhet och jämlikhet är en åsiktsfråga då det i verkligheten handlar om grundläggande mänskliga rättigheter som varken kan eller ska debatteras.

VI MÄN FÅR TYVÄRR bara godkänna att ta emot en del osaklig och till och med kränkande kritik då vi jobbar för jämställdhet. För det är viktigt att minnas att den kritik män riktar mot män är mångfalt mildare än den kritik samma män riktar mot kvinnor. Att inte bli hotad med våld eller sexuellt våld för att en uttrycker en jämställd åsikt är ett av många manliga privilegier.

VI MÄN KAN GÖRA världen bättre. Vi män har ett ansvar att göra världen bättre.

Vi män ska göra världen bättre.

Alla män.

Alla. Män.

Tänk om

Tänk om